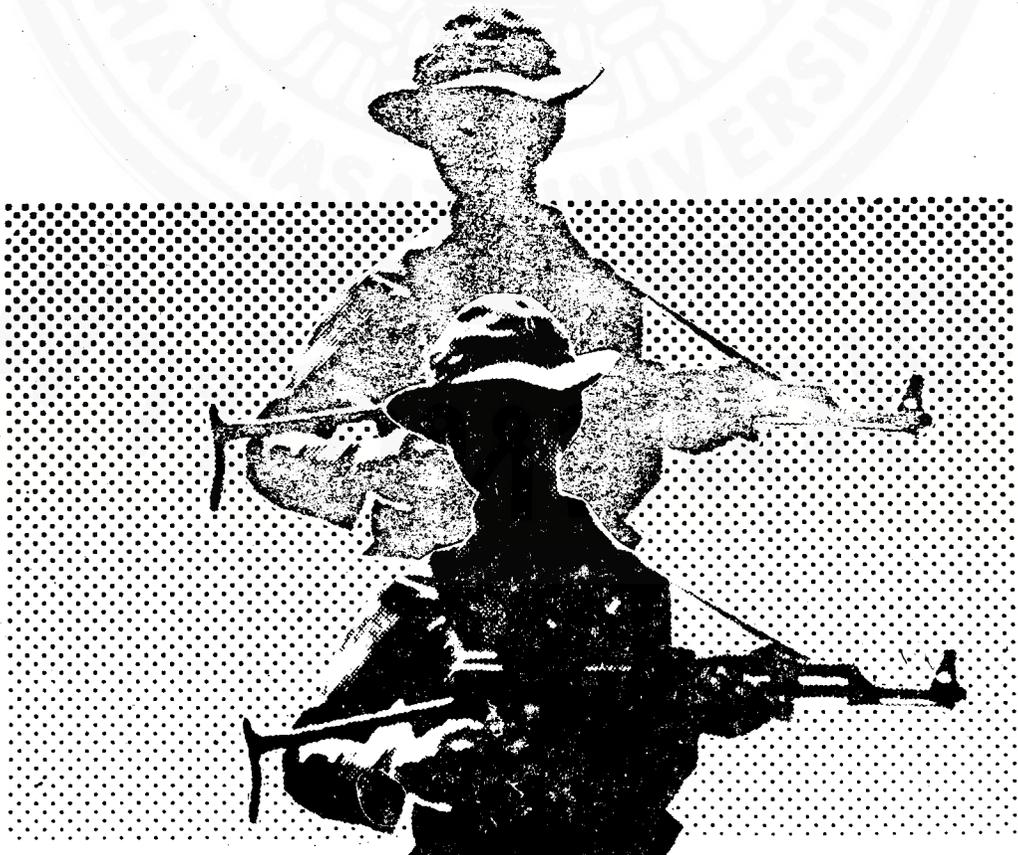

บทความปริทัศน์

กอ.รมน.

บทความเพื่อ
กลุ่มผู้คอมมิวนิสต์
ให้หลับ

ทักษ์ เฉลิมเตียรณ
อิฐากะ, นิวยอร์ก

สำหรับคนไทยส่วนใหญ่ เมื่อถกถึงปัญหาการเมือง มักจะหนีการเอ่ยถึง คอมมิวนิสต์ เสียไม่ได้ “เมื่อไหร่ไทยเราจะเป็นคอมมิวนิสต์” เป็นคำถามที่เราจะชินกันเสียแล้ว คนไทยไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ เศรษฐีหรือยาก รัฐมนตรีหรือการโรง ล้วนแต่จะมีทัศนคติที่เผด็จรอนเกี่ยวกับเรื่องนทางสน น้อยคนที่จะเฉยชากับปัญหาของประเทศที่สำคัญยังปัญหา นอย่างไ้ก็ตาม ความหมายของคอมมิวนิสต์ในแง่อุดมการ หรือ ระบบ ยังคงเป็นที่มืดมนสับสน และไม่ค่อยจะสุนทรสำหรับคนไทยจำนวนมากแต่ก็เป็นที่ยอมรับกันโดยปริยายว่า คอมมิวนิสต์นั้นเปรียบเสมือนปีศาจมรณะที่จะมาทำลายเมืองไทย ซึ่งความคิดนี้ได้ถูกปลูกฝังอยู่ในจิตสำนึกของคนไทยมานาน ตั้งแต่สมัยสมบูรณาญาสิทธิราช จนกระทั่งทุกวันนี้ ด้วยเหตุที่ทางราชการตีความว่า คอมมิวนิสต์เปรียบเสมือนจอมมารร้ายที่ต้องกำจัดเสียจึง ได้มี โครงการจิตวิทยาโฆษณาชวนเชื่อให้ประชาชนต่อต้านลัทธินี้ และมองผู้ที่เสื่อมใสในขบวนการนี้เป็นผู้ที่จะทำการทรยศขายชาติ แบ่งแผ่นดิน นโยบายโฆษณาชวนเชื่อของรัฐได้ผลพอประมาณในขณะที่การปราบปรามของฝ่ายเจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติกับคนกลุ่มเล็กๆ ในชนบท หากแต่ในระยะสิบกว่าปีที่ผ่านมา นิสิต นักศึกษา และคนรุ่นใหม่ ได้พยายามแสวงหาสังคมนิยม แสดงความคิดอิสระตอบปัญหาความไม่เสมอภาคในสังคมไทย โดยส่วนรวม การอธิบายความร่มเย็นเป็นสุขของสังคมไทยโดยที่สังคมนิยมแบบดั้งเดิมที่เน้นความสามัคคีปรองดองฉันทน์พี่น้องนั้น ได้รับการทักท้วง และผลที่สุดได้ถูกสลัดทิ้งไป จากสังคมที่มีความสมานฉันทน์ (ซึ่งเป็นแนวความคิดที่ไม่อาจอธิบายว่า ทำไมคนไทยบางส่วนต้องตกเป็นเหยื่อความไม่เสมอภาค ในสังคมไทยมาตลอดช่วงประวัติศาสตร์) คนรุ่นใหม่ได้หันมาเลื่อมใสสนใจในแนวความคิดที่ทฤษฎีความขัดแย้งในสังคม และทฤษฎีที่ได้รับการฟังเลื่องมากที่สุด คือทฤษฎีชนชั้นของ มาร์กซ์ ซึ่งได้ชี้แนะคำอธิบายปัญหา และเสนอแนวทางแก้ไขความเหลื่อมลาในสังคมได้อย่างสำเร็จรูปและเป็นสากล

ในทศวรรษที่ผ่านมา ปัญหาการเมืองไทยว่าด้วยคอมมิวนิสต์ เริ่มร่าร้อนและสลับซับซ้อนขึ้นเป็นทวีคูณ

จากที่คณะเดิมที่ว่า คอมมิวนิสต์ เป็นสิ่งที่น่าขยะแขยงหวาดกลัว ปัจจุบันสำหรับคนเป็นจำนวนมากชน สังคมคอมมิวนิสต์เปรียบเสมือนสังคมในยุคพระศรีอวโรทัย เพราะเหตุการณ์เมืองไทยในช่วงสิบปีที่ผ่านมา ได้บรรลุถึงสภาพการแบ่งแยกลัทธิความคิดที่รุนแรงอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน จากแนวความคิดดั้งเดิมที่ เน้นความสามัคคีปรองดอง ในลักษณะที่มีความแตกต่างกันในหมู่ชน (ความไม่เสมอภาคเป็นธรรมชาติของสังคม ฉะนั้น ความไม่เสมอภาค ไม่มีใช่เรื่องการ กดขี่ข่มเหง) บัดนี้ลัทธิใหม่เน้นความไม่เป็นธรรมในสังคม ที่เกิดจากโครงสร้างของสังคมที่ไม่ชอบด้วยธรรม

แนวความคิดประเภท “ซ้าย/ก้าวหน้า/คอมมิวนิสต์/สังคมนิยม” ได้แพร่ขยายเข้ามาในหมู่คนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะหลังเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม และ ๖ ตุลาคม และได้ก่อปัญหาการ สอดส่องควบคุม และกวาดล้างของฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้วยประการนี้ คนไทยเราจึงต้องเผชิญกับสถาบันการปราบปรามอันยิ่งใหญ่ของฝ่ายบ้านเมืองที่ได้สร้างความหวาดระแวงให้กับทุกๆ คน ทั้งพวกที่เลื่อมใสลัทธิคอมมิวนิสต์ และผู้ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเมือง สถาบันอันเป็นที่เกรงขามและเขย่าขวัญผู้นคือ กองอำนาจการรักษาคความมั่นคงภายใน หรืออย่างที่เราบ้านรู่ๆ กันในนามของ กอ.รมน.

ถึงแม้เราจะเคยได้รับรู้ถึงกิตติศัพท์ของ กอ.รมน. แต่ก็ยังมีน้อยคนนักที่จะรู้จัก กอ.รมน. ดี บทความสั้นๆ นี้ประสงค์ที่จะแนะนำสถาบันการปราบปรามนี้โดยสังเขป การทำความรู้จักกับ กอ.รมน. เป็นพื้นฐานส่วนหนึ่งที่สำคัญยิ่งในการเข้าใจถึงปัญหาการเมืองไทย ทั้งในอดีตและอนาคต อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนต้องยอมรับว่ามีอคติทางวิชาการว่า สถาบันการเมือง ของไทยที่สำคัญต่ออนาคตของชาติในระยะยาวนาน มีอยู่ ๔ สถาบันด้วยกัน คือสถาบันกษัตริย์ สถาบันทหาร กระทรวงมหาดไทย และสถาบันการปราบปรามลัทธิ (กอ.รมน.)

กองอำนาจการรักษาคความมั่นคงภายในจัดตั้งขึ้นในสมัยรัฐบาลจอมพล ถนอม กิตติขจร เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๐๔ ประจวบเหมาะับช่วงเวลาที่สหรัฐอเมริกาเริ่มแสดงบทบาทมากขึ้น ในแถบเอเชียอาคเนย์

ตามแผนการต่อต้านการขยายอิทธิพลของจีน การดำเนินงานของ กอ.รมน. นั้นอาศัยอำนาจตาม พรบ. บังคับ
การกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๔๘๕ องค์การ
ได้ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงมาเป็นระยะๆ จนกระทั่ง
แปรสภาพมาเป็น กอ.รมน. ปัจจุบัน (พรบ. ๒๔๘๕ ได้
แก้ไข ๓ ครั้ง ครั้งล่าสุด พ.ศ. ๒๕๒๒) กอ.รมน.
เป็นกองอำนาจการผสม พลเรือน ตำรวจ และทหาร
แต่อำนาจจริงๆ นั้นตกอยู่กับทหารโดยเฉพาะกองทัพบก

ภารกิจหลักของ กอ.รมน. มีด้วยกัน ๓ ประการ
คือ บังคับบัญชา ควบคุมกองกำลังพลเรือน ตำรวจ
ทหาร ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็น
คอมมิวนิสต์ อำนาจการป้องกันและปราบปรามการดา
เนินงานขององค์กรอันเป็นคอมมิวนิสต์ และประสานงาน
และร่วมมือทางด้านการป้องกันและปราบปรามการกระ
ทำอันเป็นคอมมิวนิสต์กับส่วนราชการต่างๆ ของรัฐบาล
ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด

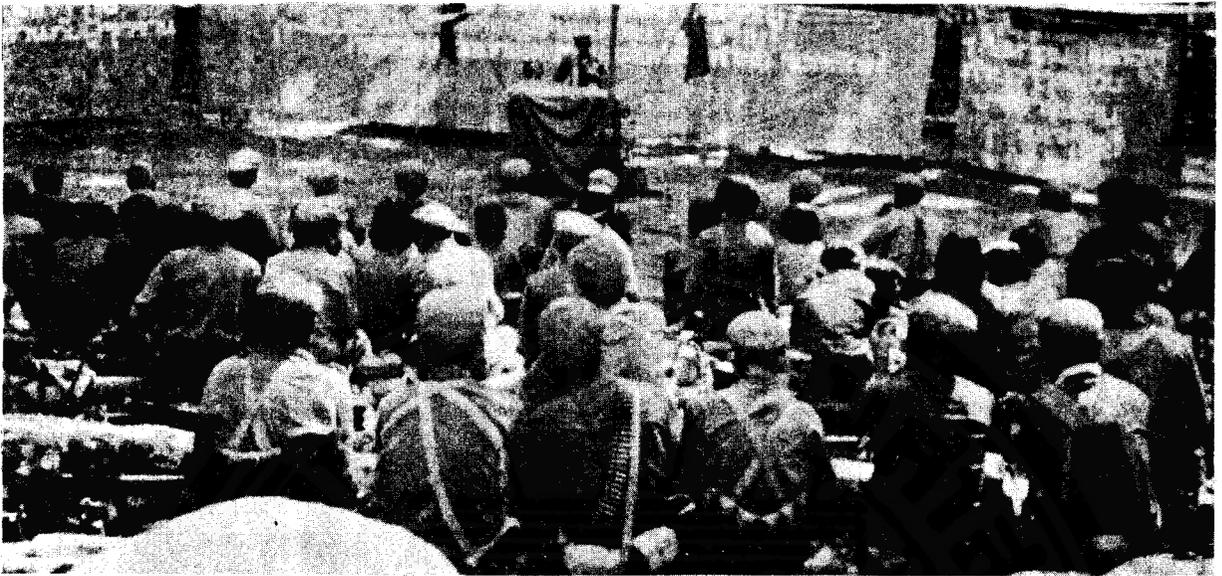
ฝ่ายบริหารระดับสูงของ กอ.รมน. ประกอบด้วย
ฝ่ายบังคับบัญชาที่ฝ่ายอำนาจการฝ่ายแรกนั้นมีผู้อำนวยการ
ป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ทั่วไป มีรอง
ผู้อำนวยการ ๑ คน และผู้ช่วย ๔ คน (ทหาร ๒
พลเรือน ๑ ตำรวจ ๑) ฝ่ายอำนาจการประกอบด้วย
เสนาธิการกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน และ
รองเสนาธิการ ๕ คน (ทหาร ๒ พลเรือน ๒ ตำรวจ
๑) ดูจากจำนวนบุคลากรฝ่ายบริหารจะเห็นได้ว่า ฝ่าย
ทหารและกระทรวงมหาดไทยมีบทบาทในองค์การนี้มาก
ที่สุด ตำแหน่งผู้อำนวยการทั่วไป เป็นตำแหน่งที่
นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยกฎหมาย ซึ่งเป็นการแสดง
ให้เห็นว่า กอ.รมน. เป็นหน่วยงานเฉพาะกิจที่ขึ้นตรงต่อ
นายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นฝ่ายอำนาจการของรัฐบาล
เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ นอกจากนั้น ตามสายงานแล้ว
กอ.รมน. ต้องประสานกับคณะรัฐมนตรีเพื่อขอรับมติ
ความเห็นชอบใน บางเรื่อง ที่เป็นปัญหาสำคัญและ
ประสานกับสภาความมั่นคงแห่งชาติในการพิจารณาความ
เหมาะสมด้านนโยบายที่สำคัญๆ

กอ.รมน. แบ่งสายงานออกเป็น ๒ สายใหญ่ๆ
คือ ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สำหรับส่วนกลางนั้นมี
หน่วยงานใหญ่ๆ ที่ขึ้นโดยตรง ๕ หน่วยด้วยกันคือศูนย์
อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (ศอปป) มีหน้าที่จัด

โครงการฝึกอบรมประชาชนในระดับหมู่บ้านเพื่อป้องกัน
ไม่ให้ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของฝ่ายคอมมิวนิสต์ ศูนย์ประ
สานงาน ๑๑๔ มีหน้าที่ควบคุมชาวญวนอพยพ (เฉพาะ
ชาวญวนอพยพเข้ามาประเทศไทยเมื่อครั้งเวียดนามต่อสู้
เพื่อเอกราชจากฝรั่งเศสเท่านั้น) ศูนย์ชาวเขา ๑๑๓ มี
หน้าที่พิทักษ์คุ้มครองชาวไทยภูเขาเผ่าต่าง ๆ ในภาคเหนือ
และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อป้องกันมิให้บรรดา
ชาวไทยภูเขาต้องตกไปอยู่ใต้อิทธิพลคอมมิวนิสต์ศูนย์
ข่าวสาร มีหน้าที่รวบรวมสถิติและดำเนินการด้านผู้ก่อ
การร้ายคอมมิวนิสต์ที่กลับใจมอบตัว ทั่วทุกภูมิภาค และที่
เข้ามาขอรับความช่วยเหลือ นอกจากนั้นทหารทั้ง ๓ เหล่า
ทัพ กับกรมตำรวจ ยังมีฝ่ายปฏิบัติการร่วมวางแผนใน
การป้องกัน และปราบปรามคอมมิวนิสต์เป็นส่วนรวมอีก
ด้วย

สายส่วนภูมิภาคแบ่งออกเป็น ๔ ภาคตามระบบ
การบริหารราชการแผ่นดิน กล่าวคือ ภาคกลาง (๒๑
จังหวัด) ภาคเหนือ (๑๗ จังหวัด) ภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ (๑๖ จังหวัด) และภาคใต้ (๑๔ จังหวัด) สำหรับ
ภาคกลางนั้น ๔ จังหวัดซึ่งได้แก่ กรุงเทพฯ ปทุมธานี
นนทบุรี และสมุทรปราการ ขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการทั่ว
ไป หน่วยหลักในการบริหารส่วนภูมิภาคที่รองลงมาได้
แก่ กอ.รมน. จังหวัด (ยกเว้น ๔ จังหวัดในภาคกลาง)
ศูนย์อำนาจการและประสานงานการรักษาความมั่นคง
ภายในอำเภอ (ศอปป.รมน. อ.) ซึ่งมีหน้าที่จัดตั้งชุดคุ้ม
ครองตำบลทำหน้าที่ คุ้มครอง ให้ความปลอดภัยแก่ราษฎร
และ บัณฑิตวาง การสร้างอิทธิพลของผู้ก่อการร้ายคอมมิ
วนิสต์ในตำบลโดยยังมีกำลังหมวดโจมตีเป็นกำลังสนับสนุน
ทางยุทธวิธีแก่ชุดคุ้มครองตำบลอีกระดับหนึ่ง ปัจจุบันมี
ศอปป. รมน. อ. ๑๗๐ แห่ง และมี บก. ควบคุมในระดับกิ่ง
อำเภออีก ๓ แห่ง

การปฏิบัติงานของ กอ.รมน. ถูกกำหนดโดย
นโยบายยุทธศาสตร์ ในการต่อสู้กับพรรคคอมมิวนิสต์
แห่งประเทศไทย อย่างไรก็ตาม ไม่นานมานี้ กอ.รมน.
ยังได้นำเอาคำสั่งของนายกรัฐมนตรี พลเอก เปรม ติณ
สูลานนท์ มาเป็นหลักในการดำเนินงานต่างๆ ไปอีกระดับ
หนึ่ง เมื่อบทแล้ว พลเอกเปรม ได้ประกาศนโยบายการ
ต่อสู้เอาชนะคอมมิวนิสต์ ในคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๖๖/

๒๕๒๓ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๒๓ ประกาศต่อคณะรัฐมนตรีและข้าราชการทุก ๆ ฝ่าย สาระสำคัญของนโยบายนี้คือ วัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้แล้ว เพื่อยุติสถานการณ์สงครามปฏิวัติ ของคอมมิวนิสต์ อันมีความสำคัญและเป็นภัยต่อความมั่นคงอย่างที่สุดของประเทศ ให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว โดยอาศัย การรุดทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง เน้นหนักในการปฏิบัติทั้งปวง เพื่อลดการทำลายขบวนการ แนวร่วม และกองกำลังติดอาวุธเพื่อยุติสถานการณ์ปฏิวัติ ยับยั้งการปฏิบัติเพื่อสร้างสถานการณ์สงครามประชาชาติด้วยนโยบายเป็นกลาง และขยายผลจากโอกาสที่เบ็ดเสร็จเพื่อเปลี่ยนแนวทางการต่อสู้ด้วยอาวุธมาเป็นการต่อสู้ใน แนวทางสันติ

แต่ในการปฏิบัติที่แท้จริง ความต้องการของนายกรัฐมนตรีนั้น ถูกจำกัดโดยหลักยุทธศาสตร์การต่อสู้กับพคท. ที่ได้กำหนดไว้โดย กอ.รมน. มาตรการการต่อสู้แบ่งออกเป็น มาตรการทางการเมือง และที่สำคัญคือ มาตรการทางทหาร ซึ่งเป็นการกำหนดให้ใช้กำลังทหาร ตำรวจ อาสาสมัคร กำลังกึ่งทหาร (เสือพราน) รวมทั้งราษฎร เข้าทำการต่อสู้ด้วย อาวุธ แผนยุทธศาสตร์เน้นในการทำลายองค์กร และกองกำลังของฝ่ายคอมมิวนิสต์เสียเป็นส่วนใหญ่

มาตรการทางการเมืองนั้น มีข้อจำกัดอยู่ที่ว่าเป็นการตีความ การเมือง อย่างแคบ ๆ ดังที่ปรากฏในคำสั่งแรกของเจ้าหน้าที่ กอ.รมน. ท่านหนึ่งว่า "การใช้การ

เมืองนำ หมายถึงการทำความเข้าใจ การแก้ปัญหา และการประนีประนอมเพื่อสร้างสรรค์ความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐบาลกับประชาชน กล่าวคือ ทำให้บุคคลที่หลงผิดไปจับอาวุธต่อสู้กับเจ้าหน้าที่อยู่ในป่า ออกมามอบตัว ทำให้ผู้สนับสนุนละการสนับสนุน ทำให้ผู้เป็นกลางนั่งเงียบ เห็นภัยร้ายการบ่อนทำลายของคอมมิวนิสต์ และขณะเดียวกัน การใช้การเมืองนำ จะชุนำให้กลไกของรัฐบาลปรับปรุงตัวเอง ให้เป็นเจ้าหน้าที่ที่ใจซื่อมือสะอาด และรับใช้ประชาชนด้วยจิตสำนึก" การมองปัญหาการเมืองระดับนี้เป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ โดยสรุปไว้แต่ต้น ๆ ว่า ผู้ที่ต่อต้านรัฐบาลนั้นเป็นฝ่ายหลงผิด โดยไม่มีการพิจารณาว่า บังคับต่าง ๆ ที่ผลักดันให้ประชาชนจำยอมจับอาวุธต่อสู้กับฝ่ายรัฐบาลนั้น เป็นส่วนหนึ่งของสภาพความเป็นจริงของสังคมไทยที่ควรจะได้รับ การเหลียวแลแก้ไขเสียก่อน เพราะเมื่อปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ได้รับการแก้ไขให้บรรเทาไป ความ หลงผิด ของประชาชนก็คงไม่เกิดขึ้นเป็นแนว การตีความการเมืองที่ประชาชนทั่ว ๆ ไปจะยอมรับได้นั้น ไม่ใช่อยู่ในระดับการรักษาอำนาจของรัฐเพียงอย่างเดียว แต่เป็นเรื่องการกระจายและแจกแจงสิ่งที่มีความ และประโยชน์ของสังคมอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม โดยอาศัยอำนาจรัฐที่ชอบธรรม ประชาชนควรจะมีสิทธิในการตัดสินใจ อำนาจอันชอบธรรมนั้นมิได้มาจากกระบวนการทางการเมืองที่กำหนดไว้ในหน้ากระดาษ หรือความ

ขอบธรรมในตำแหน่งหน้าที่ แต่สมควรจะเป็นความชอบ
ธรรมที่แฝงอยู่กับการกระจายสิ่งที่มีคุณค่าให้กับสมาชิก
ในสังคมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

อันที่จริงแล้วการปฏิบัติงานของ กอ.รมน. นั้น
กำหนดโดยยุทธศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับ
การทหาร ซึ่งยังเน้นสถานการณ์สงครามปฏิวัติพลเอก
เปรม ต้องการให้ยุติ เจ้าหน้าที่ของ กอ.รมน. ท่านหนึ่ง
ได้ชี้แจงความสัมพันธ์ดังกล่าวว่า “แม้ว่านโยบายจะ
กำหนดว่าการเมืองนำการทหารก็ตาม มิได้หมายความว่า
การทหารจะต้องเดินตามหลังเสมอไป เพราะในหมู่บ้านที่
ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของ ผกค. แล้ว ยากที่งานการเมือง
ของฝ่ายเราจะบุกเบิกไปได้ เพราะในหมู่บ้านคอมมิวนิสต์
ได้จัดตั้งฝั่งแกนและจัดตั้งกลไกทางการเมืองการปกครองหมู่บ้าน
(กรรมกรบ้าน) ไว้เรียบร้อยแล้ว อิทธิพลของ
ผกค. จะครอบงำชาวบ้านโดยสิ้นเชิง ยากที่ชาวบ้านจะ
ดิ้นรนและสลัดตัวเองให้หลุดพ้นจากอำนาจมืดของคอม-
มิวนิสต์ในหมู่บ้านไปได้ แม้จะไม่ชอบก็ตาม ในสถาน-
การณ์เช่นนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำลายอิทธิพลของ
ผกค. ให้หมดสิ้นไป ด้วยการปฏิบัติการทางทหารของฝ่าย
เรา เพื่อให้ผกค. สูญเสียขวัญเสียขวัญและเสีย
อิทธิพล และทำให้ชาวบ้านที่เคยเลื่อมใสศรัทธาและเชื่อ
มั่นว่ากองกำลังของ ผกค. จะปฏิวัติยึดอำนาจรัฐ ได้นั้น
เกิดความท้อแท้สิ้นหวัง มองไม่เห็นความสำเร็จไม่ยก
หนุนช่วยอีกต่อไป จากจุดนี้ งานทางการเมืองของฝ่าย
เราก็จะเริ่มก้าวหน้าไปได้” เป็นการแสดงแสนยานุภาพ
ทางทหารของฝ่ายรัฐและทดสอบกำลังของฝ่าย ผกค.
โดยมิได้คำนึงถึงปัจจัยหลักที่ว่า ทำไมหมู่บ้านหลายหมู่บ้าน
จึงยอมและยินดีสนับสนุน ผกค. การขจัดทำลาย
ผกค. มิได้แก้ที่ศันะของชาวบ้านถึงความชอบธรรมของ
เจ้าหน้าที่ของรัฐและความขาดความเลื่อมใสในระบบราชการ
ไทย

ตามหลักวิชาการสากล ปัญหาการเมืองนั้นเป็น
ผลสะท้อนของปัญหาหลักของสังคม ซึ่งโดยทั่วไป
ขึ้นอยู่กับความไม่ยุติธรรมที่แฝงอยู่ใน โครงสร้างสังคม
เศรษฐกิจและการเมืองที่ไม่เหมาะสมกับกาลเวลา การ
ขบปัญหาคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน
อย่างไรก็ดี ถึงแม้ กอ.รมน. จะดำเนินในสังคมนั้นดังกล่าว

แผนดำเนินงานและยุทธศาสตร์ ในการต่อรองกับปัญหา
เหล่านั้น มิได้เน้นที่โครงสร้างสังคมเป็นหลัก หากแต่
มุ่งไปที่ อาการ ของปัญหา ซึ่งได้แก่พรรคคอมมิวนิสต์
แห่งประเทศไทย ผกค. และการใช้กำลังขจัดอาชญากรรม
เหล่านั้น ฉะนั้น การปฏิบัติงานของ กอ.รมน. จึงโน้มเอียง
ไปยังส่วนการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า (เช่น ความมั่นคง
และเสถียรภาพของรัฐบาลและระบบราชการ) ส่วนราก
เง้าของปัญหาได้รับการเอาใจใส่อย่างเพียงพอ ดังเห็น
ได้จากการพิจารณายุทธศาสตร์สองขั้นตอนของ กอ.
รมน. ในการต่อสู้กับคอมมิวนิสต์

ขั้นตอนแรกนั้นเป็นการดำเนินการด้านรุกราน
ทางการเมือง เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาระบบการปก-
ครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
ตลอดจนการดำเนินการด้านการเมือง ระหว่างประเทศ
และในขั้นนี้ การดำเนินการด้านทหาร กระทำเพื่อลบล้าง
อิทธิพลของ ผกค. หรือแนวร่วมเพื่อดำรงอำนาจรัฐ
ไว้ให้ได้ในทุกท้องที่ ขั้นตอนที่สองขึ้นอยู่กับความสำเร็จ
ของมาตรการทั้งหลายที่ได้ปฏิบัติใช้ในขั้นแรก กล่าวคือ
เมื่อสามารถกำจัด ผกค. ให้อยู่อย่างโดดเดี่ยวโดยลำพัง
ปราศจากการสนับสนุนจากประชาชนแล้ว ก็จะเร่งดำเนิน
การรุดทั้งด้านการเมืองและการทหาร เพื่อขจัด ผกค.
ให้หมดสิ้นไป

แนวความคิดหลักของ กอ.รมน. ที่กำหนดแผน
ยุทธศาสตร์คือ บ้านล้อมบ้าน การฝึกอบรมและการจัดตั้ง
ราษฎรกลุ่มต่อต้าน เช่นที่ภาคอีสาน เรียกว่า ไทยอาสา
ป้องกันตนเอง (ทสปช) กระทำเพื่อจะได้จัดให้หมู่บ้าน
ต่าง ๆ ได้เชื่อม โยงกันเป็นรวบของกันมิให้ ผกค. ในป่า
ออกมาสัมผัสติดต่อกับประชาชนในหมู่บ้านได้ เป็นการ
ทำบ้านให้ล้อมป่า กอ.รมน. เชื่อว่าในสภาพการณ์เช่น
นี้ ผกค. จะถูกปิดหูปิดตา ข้าราชการเคลื่อนไหวของเจ้า
หน้าที่เคยได้รับจากชาวบ้าน เสบียงอาหาร ยารักษาโรค
และอาวุธที่เคยหลังไหลจากบ้านไปสู่ป่า จะขงกั้น ทำ
ให้ประชาชนกลับเป็นหูเป็นตาของฝ่ายราชการ เพื่อที่
ฝ่ายเจ้าหน้าที่จะได้เห็นภาพ ผกค. ชัดขึ้น จนกระทั่ง
สามารถเป็นริเริ่มหรือฉวยโอกาสเข้าปฏิบัติการทางทหาร
ได้อย่างได้เปรียบ ซึ่งจะเป็นการทำลายขวัญของ ผกค.
กอ.รมน. มั่นใจว่า การทำบ้านให้ล้อมป่า จะสามารถ ยับ
ยุทธศาสตร์ “บ้านล้อมบ้าน” ของพม่าแล้วจึง ได้สำเร็จ

สิ่งที่เรียกว่าแผนยุทธศาสตร์ทางการเมืองของ กอ.รมน. ในชนบทนั้น มิได้ครอบคลุมความหมายที่มักจะเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ไป กอ.รมน. ยึดในหลักการ "จะต้องเอาชนะ ผกค. ที่หมู่บ้าน" ฉะนั้นโครงการต่าง ๆ จึงมุ่งไปที่วิธีการทำให้ประชาชนห่างเหินจาก ผกค. และใกล้ชิดกับฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐในรูปของการเข้าถึงประชาชน (ควบคุมดูแลสอดส่อง) ยุทธศาสตร์ที่เรียกว่า การเมือง แผนเน้นการทำลายโครงสร้างของ พคท. (แกนบ้าน ผู้สนับสนุน ผู้เห็นอกเห็นใจ) ในหมู่บ้าน โดยอาศัยการต่อสู้ข่าวลับ และบุคคลที่ตกอยู่ในข่ายสงสัยจะได้รับการเชิญตัวมาอบรมเพื่อเปลี่ยนทัศนคติหรือจำคุก

กอ.รมน. เชื่อว่า ยุทธศาสตร์ "หมู่บ้านเป็นเป้าหมาย" เปรียบเสมือนเวทีฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐเลือกชนเพื่อโรมรันต่อสู้กับ ผกค. ในการแย่งชิงหมู่บ้าน ฝ่ายใดเป็นฝ่ายได้ครองหมู่บ้าน ฝ่ายนั้นจะเป็นฝ่ายชนะในสงครามแย่งชิงประชาชน ซึ่งจริง ๆ แล้วเป็นการถือครองประชาชนในรูปธรรมเท่านั้น กอ.รมน. แบ่งประเภทหมู่บ้านออกเป็นสองประเภทคือ ประเภทป้องกันและประเภทแย่งชิง

หมู่บ้านประเภทแรกคือหมู่บ้านที่อยู่ค่อนข้างห่างไกล โดดเดี่ยว ล้อแหลมต่อการที่ ผกค. จะเข้าสัมผัส หรือหมู่บ้านที่อยู่ในทิศทางรุกของ ผกค. หมู่บ้านประเภทนี้อาจได้รับการสัมผัสจากคอมมิวนิสต์เป็นครั้งคราว หรืออาจถูก ผกค. ฝังแกนไว้แล้ว แต่ยังไม่ถึงระดับหน่วยแกนทางราชการถือว่าหมู่บ้านประเภทนี้ยังไม่มี การแทรกซึมของ ผกค. และแบ่งเป็น ๓ ประเภทย่อย (ดูตาราง)

หมู่บ้านประเภทแย่งชิง คือหมู่บ้านที่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของคอมมิวนิสต์แล้ว โดยที่ ผกค. ได้ตั้งแกนบ้าน และกรรมการบ้าน ไว้ในหมู่บ้าน สามารถควบคุมชาวบ้านได้โดยสิ้นเชิง ชาวบ้านในหมู่บ้านเหล่านี้อาจจะร่วมเป็นหน่วยงานจรยุทธประจำหมู่บ้าน (นจบ.) ในบางหมู่บ้านที่มีการจัดตั้งของ ผกค. อย่างเข้มแข็ง หรือที่เรียกว่า หมู่บ้านสู้รบ จะมีการขุดหลุมบดกลด ขุดคูขึงไว้ใต้หมู่บ้านหรือรอบ ๆ บ้าน ด้วย ในเนื้อที่น กลไกของรัฐ เช่นผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ครู จะไม่สามารถทำงานตามหน้าที่ได้ และก็ไม่กล้าปฏิบัติการใด ๆ ที่แสดงให้เห็น

ว่าสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล หมู่บ้านประเภทนี้แบ่งออกเป็น ๓ ประเภทย่อยเช่นกัน

ลักษณะการปราบปราม	ป้องกัน	แย่งชิง
ลักษณะการคุกคามของ ผกค.	ก ข ค (๑)	ค (๒) ง จ
ประเภท ก	-- เป็นหมู่บ้านที่ยังไม่มีการแทรกซึมของ ผกค. แต่ค่อนข้างห่างไกล โดดเดี่ยว ล้อแหลม หรืออยู่ในทิศทางการรุกของ ผกค.	
ประเภท ข	-- เป็นหมู่บ้านที่ ผกค. เข้าสัมผัสเป็นครั้งคราว	
ประเภท ค (๑)	-- เป็นหมู่บ้านที่ ผกค. จัดตั้งฝังแกนไว้แล้ว	
ประเภท ค (๒)	-- เป็นหมู่บ้านที่มี หน่วยแกน และ กรรมการบ้านแล้ว	
ประเภท ง	-- มุ่งจัดการทางการเมืองและทหารอยู่บ้าง (นจบ.)	
ประเภท จ	-- เป็นหมู่บ้านที่ ผกค. มีอิทธิพลโดยสมบูรณ์ มีการจัดตั้งเข้มแข็งทั้งกลไกทางการเมืองและทหาร กลไกของรัฐ (ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ครู) ไม่สามารถทำงานได้	

สรุปการปฏิบัติด้านการเมืองเพื่อเอาชนะ ผกค. ในหมู่บ้าน คือ การปฏิบัติการจิตวิทยา อบรมชาวบ้านให้จัดตั้งราษฎรกลุ่มต่อต้าน (เช่น ทสปช) การทำลายโครงสร้างของ ผกค. ในหมู่บ้าน และการจัดหมู่บ้านตาม พรบ. หมู่บ้านอาสาพัฒนา พ.ศ. ๒๕๑๔

ถึงแม้แนวความคิดหลักในการต่อสู้กับ ผกค. คือ บ้านล้อมเมือง กอ.รมน. ก็ยังมีความเห็นว่า หลัง ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ได้เกิดการเคลื่อนไหวทางการเมืองของพลังและกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา กลุ่มกรรมกร กลุ่มครู กลุ่มชาวไร่ชาวนา ที่เรียกร้องความเป็นธรรมจากรัฐ ในสายตาของ กอ.รมน. กลุ่มเหล่านี้ที่จริงล้วนเป็นแนวร่วมของ พคท. ทั้งสิ้น เป็นสายทางที่ พคท. ได้มีโอกาสเข้าไปสัมผัสและจัดตั้งขึ้น ทำให้พลังต่าง ๆ เหล่านี้เคลื่อนไหวไปในทิศทางที่ตนต้องการ แนวร่วมเหล่านี้ทำหน้าที่บ่อนทำลายเสถียรภาพการปกครองของรัฐบาล และก่อให้เกิดการขัดแย้งของชนในชาติ ทำลายเศรษฐกิจของประเทศ การสรุปและตีความแบบนิตยเลขความจริงที่ว่า กลุ่มพลังต่าง ๆ ที่ได้เอ่ยถึง มี

ความมุ่งมั่นที่จริงจังต่อการเรียกร้องและเสนอทางแก้ไข ปัญหาของสังคมและประเทศ และในทางตรงนั้นอาจจะมิได้เป็นแนวร่วมของ พทท. ตามแผน ฟ้าประสานเมือง แต่ประการใด ในมุมมอง การเรียกร้องของกลุ่มต่างๆ เหล่านี้สมควรได้รับการพิจารณาวิเคราะห์ ศึกษา สังวรณว่าปัญหา พทท. ได้หยิบยกขึ้นมาโจมตีฝ่ายบ้านเมืองมีมูลแห่งความเป็นจริง และควรได้รับการสอดคล้องแก้ไขอย่างรีบด่วน กลุ่มพลังต่างๆ เหล่านี้มีประโยชน์ ควรจะเป็นที่ยอมรับของฝ่ายราชการว่ามีบทบาทและได้ทำหน้าที่สำคัญในการคลี่คลายปัญหาของสังคม และควรได้รับการยกย่องสนับสนุนจากรัฐ

ในด้านทฤษฎี กอ. รมน. ได้แสดงความเห็นว่า ฝ่ายราชการควรมียุทธศาสตร์การสร้างประชาธิปไตยเข้าสู่ต่อสู้กับ พทท. โดยแก้ปัญหานั้นเป็นเงื่อนไขทางสังคมในระดับชาติ ให้สอดคล้องกับระดับท้องถิ่น เช่นปัญหาการอุปถัมภ์ในหมู่ราชการและประชาชน ปัญหาผู้มีอิทธิพลทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐเองและประชาชนผู้อาศัยอิทธิพลของเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการขูดรีดประชาชน ปัญหาการว่างงาน ไม่มีที่ดินทำกิน ปัญหาความยากจนและความไม่เสมอภาค และความไม่เป็นธรรมในด้านเศรษฐกิจและสังคม ถ้าเรามาพิจารณาอย่างลึกซึ้งแล้วจะพบว่า ยังไม่มี โครงการ หรือมาตรการอะไรที่ทางฝ่ายรัฐจัดขึ้นที่จะสามารถแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ ระบบประชาธิปไตยที่ใช้ปฏิบัติกันอยู่ก็ยังไม่เป็นประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ อำนาจที่แท้จริงไม่ได้อยู่กับประชาชน แต่ยังอยู่กับฝ่ายทหารและสถาบันต่างๆ ที่มีส่วนสนับสนุนทหาร ความไม่เป็นธรรมในด้านเศรษฐกิจนั้นก็คงจะแก้ไขยาก ในเมื่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจมิได้รับการพิจารณาเปลี่ยนแปลง ปัญหาการไม่มีที่ทำมาหากิน ก็ไม่มีทางแก้ตก เพราะปัญหานี้ขึ้นโดยตรงกับลักษณะโครงสร้างของสังคมและเศรษฐกิจไทยที่ส่งเสริมให้คงสภาพดังกล่าวไว้ สรุปคือ รัฐบาลไทยยังไม่สามารถแก้ปัญหาหนัก ๆ เหล่านี้ได้ กอ. รมน. ก็คงยังต้องเน้นการปฏิบัติประเภทปราบปรามต่อไป และตามลักษณะของการปราบปราม ประชาชนผู้บริสุทธิ์ก็ต้องตกเป็นเหยื่อของความไม่ยุติธรรมของเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐ และความไม่ยุติธรรมนี้จะผลักดันให้ประชาชนจำนวนหนึ่งหันไปเลื่อมใสใน

พทท. โดยไม่มีทางเลือกได้ การเข้าถึงประชาชนในด้าน การทหาร การควบคุมและปราบปรามนี้ ก่อปัญหาและเป็นปัญหาในตัวของตัวเอง

การพัฒนาประเทศโดยอาศัยเป้าหมายความมั่นคงของรัฐเป็นหลัก มีผลให้ลักษณะการพัฒนาประเทศนั้นขาดระบบแบบแผนในส่วนรวม เพราะถูกกำหนดโดยความต้องการของราชการในอันที่จะรักษาการถือครองในบริเวณพื้นที่นั้น ๆ คำพูดของชาวบ้านว่า “เป็นคอมมิวนิสต์ดีกว่า รัฐจะได้เร่งพัฒนา” เป็นอาการของการพัฒนาแบบนั้น ฉะนั้น โครงการพัฒนาของรัฐบาลในหลาย ๆ ท้องที่ เช่นโครงการที่เรียกว่า “พัฒนาเพื่อความมั่นคง” การก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินก็เช่นกัน มักจะเน้นความมั่นคงเข้าถึงประชาชนเป็นหลัก

สรุปโดยย่อ ๆ ที่สเนของฝ่ายราชการ (และ กอ. รมน.) ที่สมควรได้รับการเปลี่ยนแปลง คือความคิดที่ว่า ถ้าฝ่ายราชการเพิ่มพูนรายได้และปรับปรุงการกินดีอยู่ดีของราษฎรในท้องถิ่นใด ราษฎรในท้องถิ่นนั้นจะเกิดความหวงแหนในถิ่นที่อาศัยทำมาหากิน และจะ “มิยอมให้ผู้ใดมาแย่งชิงไป” เราไม่ควรคิดว่าใครเล่าจะมาแย่งชิงไปในเมื่อ ผกค. หรือชาวบ้านที่สนับสนุน ผกค. ก็คือชาวบ้านที่ได้อาศัยทำมาหากินอยู่พื้นที่นั้น ๆ เอง ถึงเวลาแล้วที่เราจะเลิกคิดในแง่การแย่งอำนาจทางการเมืองและอุดมการณ์ฝ่ายเดียว ถ้าการเมืองคือการแจกแจงผลประโยชน์และสงฆ์มีคุณค่าในสังคมได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม คนไทยทุก ๆ ฝ่าย ไม่ว่าจะฝ่ายรัฐบาล หรือ พทท. ควรแสวงหาคำตอบว่า ทฤษฎีสถิตและผลผลิตของสังคมไทยนั้นแบ่งอย่างไรจึงจะทั่วถึง และเป็นธรรม เพราะเมื่อเราได้คำตอบแล้วจึงจะสามารถหันไปมองวิธีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ปฏิรูป หรือ ปฏิวัติ โครงสร้างทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว ระบบหรือระบบการปกครองตามลัทธิใดหรือที่เรียกกันตามสรรพนามต่าง ๆ กันก็จะหมดความหมายไปโดยปริยาย และคำถาม “เมื่อไหร่เราจะ เป็นคอมมิวนิสต์?” ก็จะถูกเลิกถามไปเอง เราควรจะเป็นตัวของเราเอง ระบบการปกครองของเราที่สมควรแก่เวลาแล้วที่จะเป็นของเราเอง . . .

. . . เมื่อไรเราจะเป็นไทกันเสียที ? . . .